

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și strălucite:
Pe an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Sorleorî nefrancate nu se primeșou. — Manuscripte nu se retrămitu.

N° 80.

Luni, Marti 8 (20) Aprilie.

1886.

Tarifă autonomă ori convenția?

Brașovū 7 Aprilie.

În camera României a început desbaterea asupra tarifului autonom. Ea este preluatul unor lupte serioase economice, ce ne așteptă.

După informațiile, ce le primim dela corespondentul nostru din Bucuresci, situațiunea a luat un caracter acut și credem că atât optimiștii cât și cei cu amenințările față cu statul român vecin âmbă pe cărări rătăcite.

Tariful autonom român se va aplica fără învoială pentru toate statele cu cari România nu va avea convenții comerciale. În această privință părerile sunt deosebite.

Unii sunt pentru reînnoirea convenției cu Austro-Ungaria, ei alții nici nu vor să mai audă de o asemenea convențiune pe când unele cercuri politice de altfel foarte influente în țera ar vrea să reînnoiească convențiunea în condiții mai bune și cu garanții mai tari că ea nu va fi călcată nici de una din părțile contractante.

Între aceste condiții ar fi ca articuli similari în țera pentru a se pute desvolta să fie ocrotiți prin tace vamale protecționiste.

Că esportul de cereale să fie liber în Austro-Ungaria, și să dea garanță că el nu va fi lovit cum a fost în trecut necurmat lovit de autoritățile maghiare, cari procedau după *bunul plac* încât prin dese opriri a lănei și ale altor articule prime an omoritu cu desăvârșire piața Brașovului și pe economii de vite Transilvănien în România.

La acestea se mai adauge, că România de astăzi n'ar mai voi ca în cesiuni comerciale să adopte basa stabilită în convențiunea dela 1876. Atunci Austro-Ungaria n'a încheiat cu România numai o convențiune comercială ci și o convențiune politică. În acea convențiune se asigură supușilor austro-ungari felul de felul de scutiri, privilegii și drepturi în România. Așa bunăoară pe baza acelei convențiuni Jidovii (*tartani* dela Unterthan) în România aveau privilegiul de a cumpăra averi imobile urbane și în timpul de războiu erau scutiți de a primi în sălașu ostași români și câte și mai câte alte și nenumărate scutiri și privilegii le erau asigurate față cu pamăntenii români, cari singuri au trebuit să poarte toate greutățile și sarcinile ei. Jidovii se facă „*geșefii*” fără ca în schimb să plătescă o para chioră țerii, a cărei mēduva o sugă ca cum sugă lipitorile sângele omului bolnav.

Acum ar fi vorba ca această cesiune să se desfacă în două

România n'ar mai voi să asigure într'o convențiune comercială *Tartanilor* drepturi și privilegii pentru a forma statul în stat într'o țera pentru a cărei întreținere ei nu contribuie nici cu bani, nici cu sânge.

România ar voi se încheia pur și simplu o *convențiune curată mercantilă* în care se nu se trateze decât de afaceri *curate comerciale* basate pe un *tarif convențional* stabilit pe *principiul de reciprocitate*, asigurat și garantul în ceea ce privește *liberul schimb al mărfurilor*, fără a se mai amesteca în acea convențiune cesiuni *politice și civile*.

România legi are și ori care „*tartan*” se aședă în țera românească liber este de a se conforma cu acele legi și de a cere dela reprezentanții țerii esercițiul drepturilor politice și civile în România.

Ei, der cu drepturile sunt împreunate și datorii civice și acesta nu le convine „*Tartanilor*” cari erau deprinși a fugi în țera Românească din toate părțile Galitiei, Ungariei, Rusiei etc. spre a se face în România sudiți austriaci, turci, olandezi, svedezi spre a fi scutiți de orice sarcini cetățenesci.

Cu chipul acesta *Tartanimea* a umplut țera

românească și s'a aruncat în brațele Austro-Ungariei, care nu-i chiamă la ôste fiindcă nu sunt născuții ei, și astfel sub cuvânt că fac parte din *Clubul seu casino austro-ungar* în România, s'au bucurat de toate privilegiile stipulate în convențiunea comercială încheiată de fieratul *Boerescu*, care în lipsa unei statistice esacte pe acele vremuri nu scia ce face.

Acum Românilor li s'au deschis ochii, sciu ce au pățit și ei vor cu *Tartanilor* decât le place a trăi în țera românească se nu li se mai creeze printr'o convențiune comercială o poziție privilegiată.

Cum se va alege lucrul nu se scie.

Dar totu ce putem spune este că cabinetul Brătianu nu pare de locu inclinat a mai renoi această convențiune pe bazele ei cele vechi.

Se dice chiar că d. Brătianu preferă a se retrage dela guvern decât se mai facă „*Tartanilor*” concesionile din trecut.

Circul sgomotul, că cabinetul Brătianu în casu când n'ar pute străbate cu vederile sale ar face locu unui cabinet de *transiție* alu principelui Dumitru Ghica-Cogălniceanu, er' actualul prim-ministru va rămâne unu credinciosu reprezentant alu țerii în corpurile legiuitoare pentru a pute arăta în *deplină libertate* vederile națiunii în cesiunea reînnoirii convențiunii comerciale cu Austro-Ungaria.

În fața acestei situații guvernul ungurescu ar trebui să mai lase din cerbicia lui și să nu periclitizeze interesele economice ale populațiunii, care mai ales ce privește Ardélul se poate dice, că trăesece mai multu din comerțul cu România.

Bismarck și Papa.

La 12 Aprilie, cu ocaziunea discuțiunii asupra proiectului bisericescu în dieta Prusiei, a vorbit și principel Bismarck. Densul, răspundend celor cari susțin legele din Maiu, ca unu paladiu alu onorei de stat, dice că onorea statului cere pace în lăuntru, er' nu resbelu. Când ar trece armata francesă peste granițe, atunci s'ar putea vorbi despre onore, care ar trebui apărută până la ultima picătură de sânge, der aici nu. D Bismarck citește apoi unele pasaje din discursurile sale de mai înainte și caută să dovedescă că densul a intrat în luptă pentru cultură numai din motive politice der nu confesionale și că densul a creșut că tocmai prin legile din Maiu va putea face pace.

Cum pote cine-va se aiureze, continuă oratorul, despre o ducere la Canossa? După-ce negocierile cu Masella și Iacobini n'au avut nici un rezultat, urma de la sine ca statul în modu unilateralu se facă gratis și fără resplată acele concesionii, pe cari le pote da regelui Prusiei, far' d'a renunța la autoritatea puterii statului. —

Nici-odată n'am fost omul partidului, ci tot-d'una omul statului și alu regelui. După ce am studiat legile din Maiu a trebuit să mi dicu: dispozițiunile numeroșe nici-odată nu duc la scopu. Cu sprijinul preoților catolici contra superiorilor lor, nu se pote dobândi nimic; acesta ar avea același înțelesu, ca și când unu oficeru prusian n'ar voi să mērgă la unu resbelu, pe care densul l'ar crede nedreptu.

Ș'apoi nimenea nu este silit să se facă preot; cine își alege această carieră, scie mai dinainte la ce are să se aștepte, scie că trebuie să se supună. A rupe această legătură a fost greșita tendință a legilor din Mai și ea le-a dat și caracterul lor supărătoru. Legile bisericesci au urmăritu așa der scopuri nerealizabile.

„Noi trebuie să avem în vedere slăbiciunea sentimentului naționalu germanu, care face pe preotul germanu mai puțin capabil de resistență de cum este celu italianu și francesu. De altmintelega legea bisericescă ar fi fost cu totul altfel, decât n'ar fi trebuit să se țină contu de clerul polonu. Acestuia a trebuit să se refuzăm ceea-ce se putea da clerului germanu. Scii în ce luptă am intrat contra polinismului și că,

de-ore-ce legile bisericesci n'au fost suficiente, acum vom încercăm pe altă cale ca să ajungem la scopu. Din negocierile ce le-am avut cu curtea papală m'am convins că *Papa se interesează de propășirea imperiului mai multu decât Reichstagul*. Papa nu este nici Polonu, nici Guelf și n'are legături cu democrația socială, ca centrul. Prin Papa vom ajunge mai curend la pace decât prin Reichstag.

În ori-ce casu rog camera să se pronunțe lămurit. Sunt convins că revisiunea îndatoririi de notificare, astfel după cum cere nota lui Iacobini, se pote face ori-când. Mai târziu voi spune și câtu de departe putem merge în această privință. Pentru acestu scopu ne trebuie să cunoșcem în modu oficialu opiniunea ambelor camere. Eu la acesta țin și nu la opiniunea publicului.

Negocierile cu România.

Cetim în „*Telegraphul*” din Bucuresci:

Asistăm de câtu timp la unu spectacolu care e vrednic să destindă increșiturile celei mai încruntate frunți. Actorii în scenă sunt Austriicii și Ungurii; comedia: *Denunțarea reciprocă*. Austriicii acuză pe Ungurii că, cu șovinismul lor, împedă începerea negocierilor comerciale cu România. Ungurii răspund că vina e a Austriacilor, cari nu vor să țină sēmă de interesele unguresci. În cursul comediei, avem și noi partea noastră; acuzările se sparg, la urma urmelor, pe capul nostru. A noastră e vina și pace bună.

Ș'ilele acestea s'a dat o asemenea reprezentațiune. Unu diaru vienesu anunțase că clubul industrialu din Viena a trimis o deputațiune la contele Kalmoky, ministru de esterne; că această deputațiune a înmănatu conțelului unu memoriu asupra convențiunii comerciale cu România; că ministrul a tratat cesiunea în toate fazele ei și a cumpănit toți sorții pro și contra; că, la sfârșit, ministrul a făcutu deputațiunii o declarațiune cam în următoarea cuprindere: „*Grăbirea negocierilor depinde nu numai de Austria ci și de România și, mai cu sēmă de înțelegerea între Austria și Ungaria asupra concesionilor ce trebuiesc făcute României; contele Kalmoky adause că, „fără concesionul în favorea importului viteilor și cerealelor române, nici nu e de gândit la o reînnoire a convențiunii.*”

Unu diaru oficiosu din Pesta, „*Budapester Correspondenz*,” s'a supăratu peste sēmă de această inofensivă informațiune și s'a pus s'o desmintă.

Nu e adevăratu, dice pomenitul organu, că Ungaria e vinovată de întârziare; numai României i se pote face o asemenea acuzare, și, dreptu dovadă, „*Bud. Correspondenz*” spune că guvernul român n'a răspuns încă la ultima notă austro-ungară.

Nu scim decât e adevăratu seu nu; der chiar adevăratu se fiă, nu aci e cauza întârziării. Vom dovedi acesta.

Austria și Ungaria formeză, atât pentru mișcarea comercială internă, cât și pentru relațiunile d'acestu ordinu cu străinătatea, unu singur totu, unu singur domeniu. Această stare de lucruri se capătă printr'unu Concordat, reînobilu la fiecare deșce ani.

În anul curențu, dela Christos 1886, Concordatul (pactul) austro-ungar expirat și trebuie reînosit. Putem noi Români — întrebăm pe oficiosii din Pesta — putem noi să intrăm în negocieri înainte d'a se renoi acestu concordat?

Evident că nu, caci n'avem cu cine trata. Austria singură nu pote negocia cu noi; Ungaria singură p'aceiași urmă. Unde e co-contractantul cu care se ne tocminim?

Limpede fiindu acesta pentru orice muritoru chiar când ar avea calitatea de oficiosu pestanu, se vedem cum stă cu Concordatul austro-ungar, dela a căru încheiere depinde absolutu începerea negocierilor cu România.

Tratările dintre Austria și Ungaria pentru reînnoirea Concordatului lor, au început odată cu ierna trecută și s'au urmat neîntrerupt; numărul consilierilor comune de ministri, din care unele chiar sub președința împăratului, a fostu enormu de mare; cu toate acestea nici până aci nu s'a ajuns la capetulu lucrării.

Nu putem scii ce s'a desbătut în aceste consilii; nu putem cunoșce în amănunt neînțelegerile ce s'au ivit între Austria și Ungaria. Faptu pozitivu pentru noi e însă că neînțelegeri, și încă foarte serioșe, au existat; că s'au făcutu mari sforțări, că s'a pus în cumpănă chiar influința Suveranului, pentru a înlătura ruptura.

S'o tăgăduiască oficiosii pestani decât potu.

Cu chiu cu vai — espresiunea își păstrează aci totă forța — s'a ajuns la împăcaciune. Der Concordatul încă totu nu e perfectu cum dicu confrății noștri de pe

malul Dunării; el încă totuși n'a atins ultima fază: ratificarea de către parlamente.

Cum însăși diarele vieneze și pestane ne comunică, nu s'a terminat încă proiectul impositului pe zahăr și această lucrare va fi gata abia la sfârșitul săptămânii. Ceea ce face ca *Concordatul să nu pătă fi supusă desbaterii celor două parlamente decât după Pașc.* Abia atunci se vor putea începe negocierile serioase; până atunci Austro-Ungaria, ca unitate economică neexistând, n'are calitate să intre în asemenea negocieri.

Acum: — cine e vinovat de întârziere? Noi, cari ne-am strâns curelele la geamantane, sau vecinii noștri, cari încă nu și-au regulat socotela hotelului?

Etă ce rămâne din acușările unguresci; decât la 10 Iuliu nu vom fi ajuns la convențiune — și e preste puțină — totă vina e numai a Austro-Ungariei.

Dec'am voi să împingem mai departe cercetările noastre, anume decât am vrea să vedem a cui e vina dintre Austria și Ungaria, am găsi că ea cade întrăgă în spatele Ungurilor, cari nu voiau mai puțin lucru decât să încatușeze pe Austria la carul intereselor lor particulare.

Dér vom avea câte o dată ocaziune să facem această cercetare. Ceea ce ne interesa pentru moment și ceea ce am și dovedit pe deplin, e că nu a noastră e vina că nu s'au început negocierile, ci a Austro-Ungariei. În post-scriptum putem adăoga că unicul argument al oficiosei pestane e o închipuire. În adevăr, »Pester Lloyd« dela 13 Aprilie vestese că »guvernul român a răspuns deja de câte-va zile la nota austro-ungară.

SCRILE ȚILEI.

Prelegerea de erl a d-lui senator orășenesc Oscar Alesius, ținută în sala gimnasiului evanghelic, a fost cercetată de un public numeros și distins. Conferențiarul a vorbit despre sărăcie, arătând dezvoltarea ei în diferitele state, precum și dezvoltarea instituțiilor de caritate. Studiul d-sale este de un deosebit interes și a ținut încordată atențiunea tuturor. În numărul viitor vom publica în foileton acest interesant studiu.

Cetim în »Folia scolastică« din Blașiu dela 15 Aprilie: »După ce tribunalul din Alba-Julia n'a voit să probeze statutele »Cassei de economii din Blașiu,« e date în limba română și maghiară, chiar nici după unele modificări făcute în acelea, așa membrii societății în adunarea din 10 Aprilie luând spre sciință rezoluțiunea tribunalului, dechiară societatea desființată. Totodată însă deciseră înființarea altei societăți cu firma »Patria« ale cărei statute se se edea numai în limba română. — Și totuși mai îndrănesc »patrioții« să susțină, că e libertate în această țară, când nici din banii noștri se ne ajutam și se ne economisim nu ne permit? Asta despoticism!

Ni se scrie din Pesta cu data 16 Aprilie n: »Cu privire la predarea adresei de mulțămire lui Mocsary, despre care v'am telegrafiat ați, vă atrag atențiunea la cele ce voru apăre în numărul de mâne al lui »Egyetertes.« La predare au fost de față d-nii: D. r. Corn. Diaconovich, redactorul foiei »Rom. Revue,« Emiliu Babeșiu, candidat de avocat și Siencheșiu stud. jurn. an. II. Surprinderea lui Mocsary a fost foarte mare. Adresa în formă de album e frumosă lucrată și costă peste 350 fl. Textul adresei e românesc și apoi maghiar. Intre cei subscriși figurază și Preșința Sa Mitropolitul Mironu Romanu.

Spațiul nu ne permite ați a publica după »Egyetertes« discursul d-lui Diaconovich și răspunsul d-lui

Mocsary. Vom dice numai, că d-lu Diaconovich l'a salutat ca pe un »distins și desinteresat apărător al poporului român.« D-lu Mocsary a răspuns, că nu s'a așteptat la o asemenea distincțiune, și l'a rugat să spună celor ce l'au trimis la densus (Mocsary) să fiă încourageat a persista în punctul său de vedere, atunci prin acestu semn de încredere l'ar indemna fără îndoială, că între ori-ce fel de împrejurări se dea expresiune pe față convingerei sale.

În urma schimbării mersului trenurilor, începând dela 15 Aprilie n., trenurile de pe linia *Arad-Brașov* și prin urmare și cele de pe linia *Budapesta-via Arad-Brașov* și viceversa au legătură directă. În urma acesta călătoria de aci la *Budapesta și Viena*, precum și *retour* este cea mai practică și mai efină.

Jocul de cărți »ferbélü« e jocu periculos. Căfegiu Anton Domany din Budapesta a pățit'o. Judecătoria cercului IV—X l'a condamnat la 5 zile arest și 50 fl. amendă, pentru că a suferit să se jöce în cafea sa ferbélü. Tribunalul a întărit sentința. Tabla regescă însă a schimbat totă pedepsa în amendă de 100 fl. Motivele sunt, că ferbélü e jocu de hasard, că nu atărnă de dibăcia jucătorului, că fiindu cărțile nefavorabile, partida contrară e înfricată prin poantări mari. În fine s'a trețit și justiția, cam târziu dér totu e bine, căci cine nu scie că și la o sémă de Romani ferbélü le mănăncă sănătatea prin localuile de jocu.

Sunt aproape 6 săptămâni de când s'a fost ivit între caii din herghelia statului din Sămbăta inferioară bôla epidemică așa numită »Influența«. De presintu, după informațiunile din partea autorităților militare de acolo, a încetat bôla acesta aproape cu desăvârșire.

Ni se scrie din Făgăraș: »Este bine cunoscută încă din vechime și în popor dicitörea: »Cu arma se nu te jöci!« Câte nenorociri nu s'au întâmplat din cauză că au umblat cu arma ömeni, cari n'au pricepere pentru acesta. Unu casu destul de tristu este și celü de față. Iubitul nostru colegu, d-lu Nic. Ludu, invetător în Becleanu, bine cunoscutu on. publicu de pe scena din Făgăraș, Voila etc. și carele în 3 Martie a delectat totu publicul făgărășan prin reprezentarea jocurilor naționale »Călușerul« și »Bătuta«, ca vatăf, astăși suferă dureri cumplite în spitalul civilu din Făgăraș. Iată cum s'a petrecut trista scenă: Mergend în 28 Martiu a. c. în comuna V., ca să »și cerceteze colegii, acolo a aflatu numai pe invetătorul P. Acesta l'a indemnat să mērgă la ochitü (țintă), vēnatü etc., lucruri neobicinuite pentru invetător. Indemnatu necontenit, s'a înduplecat. Au luat apoi o pușcă ruginită dela unu locuitoru din V. și s'au dus pe aci încolo. Vöindu L. să ochiescă, când s'a descărcat pușca, a crepatü țeva și i-a făcutu totu călți degătulü celü mare (policele) dela mâna stângă. Ba, Döme feresce, putea fi vulneratü mortalü. Fiindu dus în spitalul civilu din Făgăraș, degetulü i-a fost amputat și până astăși suferă nenorocitulü dureri crâncene, ér pe de altă parte a rămasu bietulü omü și schilavü. Casulü acesta tristü, servescă de invetatură și altora, cari află distracțiã în umblarea cu armele!« — Să se ferescă ficine de arme ruginite.

Ucigașii Iosef Basa, care a omoritü pe vöduva

Kecse și pe servitorulü ei, spre a o jăfui; țeranca Draga Radovanoscev, care 'și-a otrăvitü bărbatul; cismarul Franz Czira, care a otrăvitü pe bētrāna Maria Gal, făcend și unu testamentu falsu ca să-i moștenescă averea, au fostu condannați la mörte, celü dintēiu de tribunalul din Dobriținu, a doua de celü din Panciova, alü treilea de celü din Kecskemet.

În zilele trecute a fostu în Bodu contele Schweinitz, cu scop d'a înființa o reuniune pentru nobilarea cailor respective pentru präsirea de mänz bunl. Indată după sosirea contelui s'au adunat membrii primăriei și alți fruntași din comună la cancelaria spre a se consulta asupra statutelor cetite de contele Schweinitz. Reuniunea s'a declarat de constituită, după ce subscriseră statutele cei presenți în numărul recerutü de lege rămänendü ca să fiă înaintate onor. ministeriu spre aprobare.

Se dice că guvernul românü va readuce în țēră și pe ceilalți espulsați romani.

În sferele de sus, dice »Rösboiul«, s'a decisu ca nepoții Regelui, dintre cari unul e consideratü ca moștenitoru presumpțivü, să fiă aduși în România, spre ași face educațiã militară în armata română.

D-lu Vintilă C. A. Rosetti va face să reapară diarul »Pruncul Român«, pe care-lü redacta C. A. Rosetti la 1848.

Ministrulü de rösboiu românü, d-lu generalü Al. Angelescu, însoțitü de d. colonelü Robescu, adjutantü alü regelui, voru pleca peste câteva zile la Livadia, spre a saluta în numele Majestăței Sale și a guvernului românü pe Impēratulü Rusiei.

Corespondentulü diarului »Wiener Allg. Ztg.« a fostu expulsatü din Belgradü, pentru informațiunile sale neplăcute guvernului sērbescü. Nici nu i s'a permis să »și reguleze afacerile sale private, ci în momentulü când i s'a înmănatü decretulü de expulsare fü transportatü până la Semlinü.

Se ventilēză scirea, că regele Bavariei va fi constrinsü să abdică la tronü și să se proclame ca rege nepotulü său Ludovicü III. Acestă abdicere provine din misantropia și din mania regelui de a face datorii.

Parlamentulü francesü a votatü unu onoraru de 200,000 de franci institutului D-rului Pasteur; asemenea și Sultanulü Turciei l'a onoratü din cassa sa propriă cu 20,000 fr.

Țerile dunărene și Austro-Ungaria.

Cetim în *Fremdenblatt* următoarele: Consululü românü din Viena (d. Lindheim), a ținutü în clubulü funcționarilor dela căile ferate austriace o conferințü în privința importanței țerilorü dunărene pentru Austro-Ungaria. După o scurtă întroducere, conferențiarul a arătatü că în urma tratatului dela Berlinü împrejurările la Dunăre s'au schimbatü în modü esențialü. De atunci se numără și Rusia între statele dunărene; de altă parte prin independința politică a României, a Serbiei și Bulgariei s'a formatü o grupă de state, care are unu caracterü decisivü pentru desfacerea produselorü industriale ale

FOILETONÜ.

Călătoria lui Stanley prin Africa centrală.

CAPITOLUL I.

Motivul călătoriei. — Primele pregătiri. — »Lady Alice«. — Tovarășii europeni. — La Zanzibar. — Continuarea pregătirilor. — Tocmirea ömenilor de lipsă. — Vangvana și Vanyamvezi. — Conducătorii expediției. — »Șaurulü.« — Greutatea obiectelor. — Trecerea la continentü.

După mörtea lui Livingstone era întrebarea: cine se aducă la îndeplinire lucrarea începută de elü?

În redacțiã unuia din cele mai mari jurnale din Anglia, a jurnalului »Daily Telegraph,« se vorbia de asemenea despre această întrebare într'una din zilele din primăvara anului 1874.

Stanley încă era de față.

»Ai putē și ai vöi d-ta să săvērșesci lucrarea lui Livingstone?« se adresarä proprietarij jurnalului, d-nii Levy și Lawson, către Stanley. »Totodată ce mēsurü ar trebui luate spre scopulü acesta?«

Se putea observa destulü de bine, că această întrebare fü umpluse de bucuriã pe celü întreatü. Äncă de când audise despre mörtea lui Livingstone, elü își făcuse în taină planulü de a călca mai departe pe urmele repausatului și a aduce la îndeplinire planurile

lui, säu a căde jertfă setei de sciință ca atăși alții de mai înainte.

Se învo, dar totodată observä, că în această privință stă în legătură äncă de mai de multü cu d-lu Gordon Benett din New-York.

Indată se și espedä o telegramă la d-lu Benett, prin care se întreba, decât este învoitü, să trimetä împreună cu redacțiã lui »Daily Telegraph« pe Stanley în Africa »pentru a complecta descoperirile lui Speke, Burton și Livingstone.«

După douē-șeci și patru de ore sosirä ca răspunsu cuvintele scurte și lămurite: »Da! — Benett.«

Pregătirile pentru călătoria începurä a se face cu multü zelü. Esperiențele, pe care le făcuse Stanley în prima sa călătoria în Africa, îi cădurä de totü bine. Se cumpărärä eu prisosință arme, munițiune, funii, șeli, medicamente, lucruri de mâncare și daruri pentru indigenii din Africa și pentru căpeteniile lorü. Totu astfel se procurarä instrumente sciifice, cele de lipsă pentru scrisü și pentru desenatü, precum și o mulțime de alte lucruri trebuincioșe.

Cu deosebire se îngrijü Stanley pentru construirea unei luntre mari, pe care o numi »Lady Alice« și care era astfelü alcătuită, încätü se putea desface în cincü părți. Acestă întocmire era făcută pentru înlesnirea

transportului. »Lady Alice« era menită pentru navigarea pe ruri și lacuri.

Abia se läși vestea despre călătoria ce avea să o întreprindä Stanley și dintr'odată se și oferirä o mulțime de ömeni din Europa și America, cari voiau să-lü întovărășescă. Numărul acestorü concurenți din totü felulü do clase și de totü felulü de ocupațiunü, dela generalü până la celü mai de pe urmă servitorü, nu era mai micü de 15 mii. Cu töte acestea Stanley nuși alesc ca tovarăș de drumü decâtü trei Englesi. Unulü din ei se numea Francis Iohn Pocock, alü doilea Edward Pocock și alü treilea Frederic Barker. Cei doi dintēiu, pescari de meseriä, erau frați; bäieți curagioși și sdraveni la trupü. Barker era calfü într'o prävälü, dar sufletulü său ardea de dorința de a vedē cu ochii săi proprii misterioșele ținuturi din continentulü atätü de puținü cunoscutü.

Intre număröșele daruri oferite călătorului nostru de prietini și cunoscuți săi, precum și de aceia, cari se interesau de o întreprindere așa de însemnată, era și unü dulü de curte bine făcutü »Castor« și altulü cu numele »Captain«. De cumpăratü, mai cumpărä unü zävodü »Bull,« unü căpäu »Nero« și unü bursucazu »Jack«.

După ce Stanley trimise pe soții săi împreună cu lucrurile procurate la Zanzibar, capitala statului de ace-

Austro-Ungariei. Acastă grupă se compune din 9 milioane de locuitori; facu prin urmare 25 de procente din populațiunea Austro-Ungariei. Desfacerea în statele dunărene, și în special în România, face 10 procente din desfacerea totală a fabricatelor austro-ungare.

În fața acestei cifre însemnate, ori cine trebuie să recunoască că reînnoirea convențiunii cu România este de cea mai mare importanță pentru politica noastră comercială. Din toate părțile s'a emisă această părere, și chiar în cercurile unde influința agrară este precumpănitoare, a început a se forma un curent pentru încheierea unei convențiuni. Nu este esactă că cele două puncte, de cari se folosese opozițiunea în contra reînnoirii convențiunii și anume concesiuina importului nelimitat de vite și cereale din România, ar păgubi agricultura austro-ungară așa de mult, după cum se afirmă de câtră unii.

Asupra importului de vite România trebuie să stăruiească din cauză că vitele facu unul din produsele ei cele mai importante de esport, și România, care și trage produsele sale fabricate exclusiv din străinătate, trebuie să se găsească mijlocele, spre a și plăti importul său. De altă parte interdicerea grâului român ar avea drept urmare căderea industriei de făină din Austro-Ungaria.

Conferențiarul înfățișează apoi tabloul posomorît al comerțului de esport român și dice că Austria are interes să mențină capitalurile într'o țără, care este cea mai bună cumpărătoare a produselor sale industriale.

D. Lindheim exprimă în fine dorința d'a vedea cât mai curând ambele state vecine ajunse la o înțelegere, și opinază că ténérul regat, care și-a câștigat atât de repede independința politică, în curând va deveni un factor important pentru viața economică a monarchiei austro-ungare.

Indignare justă.

Ni se scrie din Deva:

În urma discursului pronunțat de câtră deputatul Hermann Otto în ședința camerei ungare ținută la 13 Aprilie a. c. în contra programului și memoriului reprezentanților alegătorilor români ai conferinței din Sibiu dela 1881, D-lu *Franciscu Hossu Longin*, avocat în Deva, a adresat numitului deputat următoarea

Telegramă:

D-lui Hermann Otto, deputat

în Budapesta

(casa deputaților.)

D-ta, D-le deputat, în ședința din 13 Aprilie a. c. a camerei deputaților din Budapesta, conform raportului publicat în „Egyetertes,” ai timbrat concludul (programul) unanim al conferinței delegațiilor alegătorilor români, ținută în luna lui Maiu 1881 în Sibiu de trădare de patriă.

După ce D-ta ai avut îndrăsnela a o spune acesta în auzul lunei, fără să fi dovedit, că acel conclud patriotic, luat în unanimitate, în o conferință ținută între marginile lezei: pentru ce și încât este o trădare de patriă, și după ce, această învinuire vatemă adencu

în mod nedemă pe reprezentanții alegătorilor români — eu, unul dintre acei reprezentanți, declar, D-le deputat, că aserțiunea D-tale citată, câtă vreme ea nu va fi dovedită, o consider de: neprecugetată și dreptă calumniă.

Deva, în 15 Aprilie 1886

Franciscu Hossu Longin,
avocat, proprietar și membru al
conferinței alegătorilor români
din Sibiu.

Fortificarea Bucurescilor.

Eată în resumată ceea ce scrie asupra fortificării Bucurescilor diarul austriac „Armeblatt” din Viena:

„Ne aducem aminte că generalul Brialmont a făcut, acum doi ani, o călătorie la Bucuresci, care a produs orecare șgomot. Celebrul șef al genului belgian se dusesă ca să studieze, la fața locului, condițiunile apărării țării în general, și ale lucrărilor ce ar trebui să se ridice pentru a garanta siguranța fronturilor. Observațiunile făcute de cabinetul din Viena asupra amestecului unui oficer străin în această chestiune, au causat generalului Brialmont o disgrăție de scurtă durată. Însă acesta nu l'a împedat de a și continua studiile pe teren, car l'au condus la concludsiunea că trebuia, înainte de toate, să se creeze pentru România un câmp retranșat foarte solid în jurul capitalei, astfel că trupele active, cari ar lupta pentru apărarea teritoriului, să știe că în urma lor să găsească un punct de sprijin absolut sigur, a cărui rezistență le va putea permite, în casu de înfrângere, să mai țină odată piept inamicului și să obțină condițiuni de pace onorabile.

„Acest proiect de a transforma capitala României în câmp de retranșat a găsit, natural, și partizan și adversari. Aceșii din urmă îi impută că va crea, pe de o parte cheltueli considerabile, ér pe de alta că va provoca părăsirea restului țării, care se va considera ca pierdut din ziua în care toate forțele naționale vor fi reduse și se retrage sub protecțiunea forturilor Bucuresciului. Ceilalți din contră, au făcut reesă avantajul pentru o țără puțin întinsă, de a avea un centru bine fortificat care să primescă aporvisionamentele și mijlocele de orice natură, și să le adăpostescă în contra întreprinderilor inamicului, așa că armatele de operațiune se fie libere în mișcările lor, servindu-se de capitală ca de un pivot.

„Trebuie, cu toate acestea, să recunoștem că sub toate punctele de vedere, Bucurescii convin admirabil pentru a fi organizată într'un câmp retranșat. Mai întâi, situațiunea sa geografică permite, mai mult decât oricare alt punct să se adune în el, cu cea mai mare înlesnire mijloce din totă țera. Apoi din punctul de vedere topografic și militar, capitala are avantajul de a nu fi dominată de nici o înălțime, așa în cât, protegiată prin forturi înaintate, densa va fi completă adăpostită în contra unui bombardament și va putea susține un asediu regulat de lungă durată.”

Scene dintr'un parlament american.

Numărul cel mai nou al diarului german ce apare în Valparaiso „Deutsche Nachrichten” publică un raport despre o ședință recentă a camerei deputaților chileni, care merită a fi reproduș:

„Doi deputați, Bruno Larrain și Manuel Balbontin,

se'nfuriară atât de cumplit unu asupra altuia, încât înlocuiră pe politicosul „d-ta” cu „tu.” Celu dinteu strigă: „Decă esol bărbat, canaliă miserabilă, atunci vin'o afară. Am să frâng lemne pe tine...” La acesta Balbontin răspunde: „Cât îți plătesce guvernul, ca să mă insulte?” Atunci ridică deputatul opozițional Puelma în contra guvernului învinuirea, că a zădărnicit alegerile în capitală, făcându să dispară registrul alegerii. „Pote fi vr'o îndoială despre aceea, dice el, că cine a făcut această? Întră țără știe cine a zădărnicit alegerile și cine a furat registrele.

„Hoțul e ministrul Varas.” (Mare iritațiune în sală și în tribune.) Puelma își repeți vorbele încă odată. — Ministru Zanartu: Ceea ce a dișu acest deputat, este o infamiă ce o pote exprima numai o canaliă, ca deputatul din San-Carlos. (Iritațiune colosală.) — Puelma: Ministrul de esterne mă numesce canaliă. Ceru să și tragă cuvântul. Nefăcându această, atunci el, ca și colegul său ministrul de justiție, este un laș. — Ministrul Zanartu: Repetă, deputatul din San-Carlos este o canaliă! (Larmă asurătoare.) — Puelma (strigând): Ori satisfăcțiune ca un caballero, ori ești o insultă unu pe altu! — Ministrul de justiție Varas: Pote să insulte deputatul, canaliă și miserabil ce este cum voesce, noi stăm mai sus, decât ca să ne potă ajunge! (Larma trece orice margini, ședința se intrerupe.) — A doua di, între deputatul Puelma și între ministru Zanartu a fost un duel cu pistole, care a decurs fără să curgă sânge și în urma căruia amândoi „cabaleros” și-au strins împacăți mâinile avându pretensiune la stima generală.

DIVERSE.

Țarul Rusiei și croitorul său. — E știut, că țarul Rusiei iubese foarte mult șirguința și cruțarea și că în această privință a introdus foarte multe reforme salutare în curtea sa. Câteodată însă își perde cumpul și merge prea departe. Așa mai deunădi a dat de urmă, că croitorul său italian i-a socotit mai mult cu 40 de mărci pentru un pantalon, ca de obicei. Țarul s'a supărat foarte și în mânia sa afară din cale a ordonat, ca croitorul să se expulzeze la momentu din țără. La curte s'a produs o mare nemulțămire, pentru că istețulu croitor atât de cu gust lucra, încât anevoiă l'ar fi putut suplini alteineva. Din această pricină, aristocrația din Petersburg a luat în apărare pe bietulu croitor și pe lângă o stăruință obosită a isbitu, ca Țarul să grațieze pe croitorul și să și retragă ordinul său cel aspru.

Nou abonament

la

„Gazeta Transilvaniei”.

Cu 1 Aprilie 1886 st. v., s'au început un nou abonament, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Abonarea se pote face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonațiilor de pân'acum li-se recomanda a însemna pe cupon numărul fășiei sub care au primit diarul.

Domnii ce se voră abonă din nou să binevoescă a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Editor: Iacobu Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurelu Mureșianu

lași nume de pe țermurele ostic al Africeii, se imbarcă și el în 15 Augustu 1874, și în 21 Septembree ajunse cu norocire în orașulu acesta.

Călătorulu nostru avea aici încă multe de făcut și de chibșuit. Trebuia să și cumpere nu numai proviant, ci și felu de felu de lucruri, care servesc în interiorul Africeii ca mijloce de schimb anume: mărgelile de sticlă, mai multe feluri de stufe, șirmă de aramă, ș. a. Trebuie mai departe să tocmească omen, cari să ducă lucrurile și alții, cari să-i apere în casu de lipsă. De mare folos i-a fost favorulu și bunăvoința sultanulu din Zanzibar Seyid Barghas și al unui neguțatoru cu numele Tarya Topan cu cari făcuse cunoștință încă cu prilejul primei sale călătorii în Africa.

Negrii din insula Zanzibar suntu parte liberi, parte sclavi. Ei se numesc Vangvana. Din potrivă cei de pe apropiatul țermure africanu cu numele de Vanyamvezi. Din aceste două seminții avea să și reeruteze Stanley omen de lipsă.

Fără multă rugăminte se și imbiară o mulțime de inși, să ia parte la călătorie, ce acum avea să se pună în lucrare. În cât-va este și o ocupațiune de căpetenie a acestor omen să înșoțescă caravanele în lăuntru țării, cu plată, se înțelege.

Afară de câte-va mic șaderi, Vangvana și Vanyamvezi se deosebesc de ceilalți. Negrii prin veselia

loru, prin dibăcia, onorabilitatea, șirguința și vitejia lor. Totodată ei suntu omeni întreprindători și deprind iute aceea ce le arăți. În chipulu acesta dens și se potriveșu de minune ca tovarăși în astfel de călătorii îndelungate și pline de greutăți.

Îndată-cc se auți, care este scopulu venirii lui Stanley, se oferiră, după cum am dișu mai sus, cu grămada o mulțime de omeni din aceste două seminții. Călătorulu nostru putea să și alegă după placu pe viitorii săi șofi de drum și acesta nu era lucru puțin, de ore-cc între cocurenți erau și mulți slăbănogși, bolnavi, mai departe bețivi, perde-vară și chiar și hoți și tâlhari vestiți. Mai multu preferă Stanley pe accia, cari luaseră parte la prima sa expediție, seu cari fuseră în serviciulu lui Livingstone. Între aceștia erau și omeni de o credință și hărnicie probată. Numele celor mai de căpetenie dintre ei erau: Manva Sera, Mabruki Speke, Kacece Ciaupereh, Ciakanya, Vadi Safeni, Zaidi, Hamoidah, etc. Manva Sera, un Negru de totu credincios, energic și vitețu, fu denumit de primul conducător alu caravanii.

La ori ce călătorie mai însemnată este obicei în Africa ostică să se țină un sfat („șauri” îi dicu Vangvana) la care iau parte toate căpeteniile. Stanley încă adună împrejurulu său pe cei mai de frunte dintre omenii săi.

„Spuneți-mă, ce credeți voi despre planulu meu?” îi întrebă el.

Mai întâi nu voia să răspundă nici unu, după aceea bufniră cu toți de risu. În șfârșitu, provocat fiind de Manva Sera, luă cuvântulu Vadi Safeni.

„Este bine, stăpâne,” se adresă elu câtră Stanley „ca înainte de a porni, să cunoștem totu pasulu, care l'u vom face. Spune-ne, prin care țări vrăi tu să călătorești?”

Când Stanley, dându ascultare acestei cereri, încep să numescă țările, rîurile și lacurile, pe care avea de gând să le cerceteze, strigară cu toți, cu însuflețire: „Da, fraților, asta este în adevăr o călătorie, care e vrednică să se numescă astfel!”

După-cc se mai linisciră încă, unu dintre ei începură a se îngrij.

„Dăr, stăpâne, pentru o astfel de călătorie voru fi de lipsă vre-o șese, nou, ori dece ani!” grăiră ei, clătănându din cap.

„Vă înșelați,” răspunde Stanley. „Pentru cea dintăi călătorie a mea nu mi-au trebuit mai mult de 16 luni. Cred, că nici acesta, pe care voiesc să o facu acum, nu va dura așa de mult. Eu n'am venit, ca să trăiesc în Africa, ci este în interesulu meu, ca să mă întorc cât mai curând în țera mea.

(Va urma.)

Cursul la bursa de Viena

din 16 Aprilie st. n. 1886

Rentă de aur 4%	103 10
Rentă de hârtă 5%	9 40
Imprumutul căilor ferate ungare	152.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	100.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	127 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	117.25
Bonuri rurale ungare	104 50
Bonuri cu cl. de sortare	104 50
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.60
Bonuri cu cl. de sortare	104.60
Bonuri rurale transilvane	104 60

Bonuri croato-slavone	104 60
Despăgubire p. dijma de vinu ung.	100.—
Imprumutul cu premiu ung.	119 25
Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	124.30
Renta de hârtă austriacă	84.95
Renta de arg. austr.	85.05
Renta de aur austr.	114 20
Losurile din 1860	139 25
Acțiunile băncel austro-ungare	87 1/2
Act. băncel de creditu ung.	294.75
Act. băncel de creditu austr.	291 50
Argintul — Galbini împărătesc	5.94
Napoleon-d'ori	10.02
Mărci 100 imp. germ.	61.80
Londra 10 Livres sterlinge	126.10

Bursa de București.

Cota oficială dela 1 Aprilie st. v. 1886.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	90—	91 1/2
Renta rom. amort. (5%)	94 1/4	94 3/4
convert. (6%)	89—	90—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	31—	33—
Credit fonc. rural (7%)	102 1/2	103 1/4
" " (5%)	87—	87 1/2
" " urban (7%)	99—	100—
" " (6%)	92—	93—
" " (5%)	82 1/2	83 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	13—	14 1/2—
Bancnote austriace contra aur.	2.00—	2.02

Cursul pieței Brașov

din 17 Aprilie st. n. 1886.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românesce	8.73	8.75
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'ori	9.98	10.01
Lire turcesce	11.20	11.30
Imperiali	10.20	10.30
Galbeni	5.86	5.90
Scrisurile fonc. » Albina	100.—	101.—
Ruble Rusesce	124.—	125. 1/2
Discontul	7—10 % pe an.	

2-3 Deschidere de prăvăliă.

Subscrisa îmi iau permisiunea de a face cunoscută onorantului publică că am deschis sub Firma

B. Schwarze

in ulița Vămiei Nr. 11.

O prăvăliă de haine de bărbați și sunt în pozițiune de a da marfă bună cu prețuri eftine. Conducerea prăvăliei am încredințat-o soțului meu A. Schwarze, care și mai înainte, ca primul șef, altă fostei firme A. Schwarze & Bartha și-a câștigat încrederea onorantului public. Îl rog d-ru să și de aci înainte să binevoiască a-lu onora cu comande numărătoase și elu va face totu posibilulu, că la ori ce ocașiune să mulțămescă pe onorații mușterii.

Cu stimă *Brigitta Schwarze.*

Tarifa anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.
Pentru inserțiuni și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețiri se acórdă următoarele rabate:

Pentru repețiri de 3—4 ori	10%
" " " 5—8 "	15%
" " " 9—11 "	20%
" " " 12—15 "	30%
" " " 16—20 "	40%
Dela 20 de repețiri în sus	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facu învoiri și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Avisu d-loru abonați!

Rugăm tu de d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponulu mandatului postal și numerii de pe fasia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“

CANCELARIA NEGRUTIU

in Gherla.-Szamosujvár

deschide abonamentu pe anul 1886 la:

„AMICULU FAMILIEI.“ Revistă beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și 16-a di a lunei în numer-câte 2—3 côle; și va publica poesii, romanuri, romane, schițe, piese teatralei, studii sociali, articlii sciētificei, amē nunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci — l. n. plătibili și în bilete de bancă și în timbre postală.

„PREOTULU ROMANU.“ Revistă bisericescă, scolastică și literară. Va eși în broșuri lunare câte de 2 3/4 — 3 1/4 côle; și va pu-blica articlii din sfera tuturor sciētzelor teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse oca-siuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și sciētifice-literari. — Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. — pentru Ro-mânia 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postală.

Abonații voru primi unele premii de valore și și voru putē procura cu prețuri fôrte reduse tôte opurile din edițiunea nōstră.

COLECTANȚII PRIMESCU GRATIS TOT AL PATRULEA ESEMPLARIU.

Totū acolo au apărut și se află de vëndare:

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprindū materii fôrte interesante și amuzante. Prețulu la tôte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr. Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fôrte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume în 8[XII]. 1884, în limba maghiară și în 25[II]. 1885 în limba italiană prin Vincentiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Collecta de Recepte din economiă, industriă, comerțiu și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr.

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincal. Prețulu 30 cr. Renascerea limbii românesce în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silasi. Broșura I. II. Prețulu fiecăreia e 40 cr. — Ambele împreună 70 cr. Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volu-mă de 192 pagine cuprinde, 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr. Ifigenia în Tau-ria. Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr. Branda sēu Nunta fatală. Schițe din emigrarea lui Dragoșiu. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr. Elū trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr. Hermanu și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Rosiu. Ed. II. Prețulu 30 cr. Petulantulu. Comediă în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioanū St. Șuluțiu. Prețulu 30 cr. Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafia ș. a. Prețulu 50 cr. Tesaurulu dela Petrosă sēu Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologicu de Dionisiu O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățământulu intuitiv în folosulu elevilor normali (preparandiali), a învățato-rilor și a altor bărbați de scōlă, de V. Gr. Borgovanu, prof. preparandialū. Prețulu 1 fl. 70 cr.

Miculū mărgăritaru sufletescū. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumosū ilustrată pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesci. Prețulu unui esempl. broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr. — 50 de esempl. broșurate costau 6 fl., — legate 9 fl., legate în pânză 12 fl. — 100 esempl. broșurate 10 fl., — legate 17 fl. legate în pânză 22 fl. Cărticică de Rugăciuni și Cântări pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu mai multe icōne frumoșe. Prețulu unui esemplar trimisū franco e 10 cr., 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esemplare 5 fl. v. a.

Visulu prea sântei vergure Maria a Născătoarei de Dumneșeu urmatū de mai multe Rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icōne fru-moșe. Prețulu unui esemplar trimisū franco e 10 cr. 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esemplare 5 fl. v. a.

Manualu de Gramatica limbii române pentru scōlele poporali în trei cursuri de Maximu Popu profesorū la gimnasiulu din Năsăud. Prețulu 30 cr.